

YAPIM İŞLERİ GENEL ŞARTNAMESİ'NDE İŞVEREN İLE YÜKLENİCİNİN SORUMLULUK PAYLAŞIMININ PROJE MALİYETİNE ETKİSİ

Latif Onur UĞUR^a, Mürsel ERDAL^{a*}, Umut Naci BAYKAN^b

^aGazi Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Yapı Eğitimi Bölümü, 06500, Teknikokullar, Ankara

^bBayındırlık ve İskan Bakanlığı, Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, 06460, Dikmen, Ankara

Özet

Ülkemizde, inşaat sektörünün en büyük işvereni olan devlet, taahhüt konusu işlerin yapımında uygulanacak yasal prosedürde belirleyici konumdadır. Bu bağlamda, ihale ve inşaat risk analizlerinden yapım işleri sözleşme yönetimine kadar tüm çalışmalara esas teşkil eden Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGS)'nin çok iyi bilinmesi ve analiz edilmesi gerekmektedir. Her türlü sorumluluk ve risklerin faaliyetlere göre teker teker tespiti ve irdelenmesi de, sağlıklı bir yapım projesi gerçekleştirilmesi için hayati önem arz etmektedir. Bu amaca yönelik olarak, YİGS üzerinde sorumlulukların işveren ve yüklenici arasında nasıl paylaştırıldığı şematik olarak görülebilmesi için bir sorumluluk paylaşım listesi oluşturulmuştur. 18 yüklenici firmaya uygulanan bir anket çalışması ve bu çalışma üzerinde yapılan analizler sonucunda yüklenicinin karşıladığı risklerin işverenden daha fazla olduğu belirlenmiştir. Riskli görünen projelerin nasıl üstlenilebileceğini araştırmak ve karşı koyma stratejilerini önceden belirlemek, yüklenicilerin üzerinde önemle durmaları gereken konuların arasındadır.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Sözleşmeleri, Risk Analizi, Sorumluluk.

EFFECT OF LIABILITY SHARE OF EMPLOYER AND CONTRACTOR IN THE SETTLEMENT'S GENERAL CONDITIONS OF CONSTRUCTION WORKS ON THE PROJECT COST

Abstract

In Turkey, government is the biggest employer in the construction industry and single determiner of the legal procedures. In this sense, Settlement's General Conditions of Construction Works, which serves as a basis of all activities from tender and construction risk analysis to contract management of construction works, has to be known and analyzed. All liabilities and risks have to be determined and scrutinized for realization and complementation of construction projects successfully. According to this purpose, a liability sharing table has been made in order to realize schematically which liabilities are how shared between employer and contractor in the Settlement's General Conditions of Construction Works. A questionnaire has been prepared and 18 construction firm have been answered it. After the calculations and analysis on this questionnaire, it's been understood that contractor's liabilities and risks are greater than employer's. Being insistent in chancy projects, investigating that how undertake this kind of projects and determining withstand strategies previously are the main issues that contractors have to be dwell on.

Key Words: Construction Contracts, Risk Analysis, Liability.

1. Giriş

Ülkemizde, inşaat sektörünün en büyük işvereni olan devlet, taahhüt konusu işlerin yapımında uygulanacak yasal prosedürde tek belirleyici konumundadır. İdarelerin önceki tecrübelerde yaşadığı sıkıntıları mevzuata ağır hükümler koyarak bertaraf etme yolunu seçmesi bir dereceye kadar makul görülse de, her yükleniciyi potansiyel suçlu gibi görmek ciddi uygulama sıkıntılarında neden olmaktadır. İnşaat taahhüt hizmetleri yönünden de bu durum önemli bir risk oluşturmaktadır [1].

Kamuya ait yapım işlerinde uygulanması zorunlu olan Anahtar Teslimi Götürü Bedel Tip Yapım Sözleşmesi, Birim Fiyat Esaslı Tip Yapım Sözleşmesi ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi (YİGŞ), ihale hazırlığından kesin kabul işlemlerinin tamamlanmasına kadar olan süreçte, tüm faaliyetlerin düzenlendiği mevzuatı oluşturmaktadır. İhale risk analizlerinden yapım işleri sözleşme yönetimine kadar tüm çalışmalara esas teşkil eden bu dokümanların çok iyi bilinmesi ve analiz edilmesi gerekmektedir. Her türlü sorumluluk ve risklerin faaliyetlere göre teker teker belirlenmesi de, sağlıklı bir yapım projesi gerçekleştirilmesi için hayati önem arz etmektedir [1].

Amerikan İnşaat Mühendisleri Birliği (ASCE)'nin 1979 ve 1995 yıllarında yaptığı çalışmalarla belirlediği, ABD'deki inşaat riskleri karşısında, sektör eğilimlerinin değişimi Tablo 1'de gösterilmiştir [2].

Tablodan da görüleceği üzere 1979'da her iki tarafın da sorumlu bulunduğu enflasyon riskleri 1995'te yükleniciye transfer edilmiş, ödemelerde yaşanan gecikmelerin ve iş miktarındaki değişmelerin riskleri işverenden yükleniciye aktarılmıştır. Doğal afetler konusundaki işveren riski azalmış, uyuşmazlıkların çözümündeki gecikmelerden kaynaklanan riskler ise eskiden işveren üzerindeyken, 1995'te her iki tarafa paylaştırılmıştır. Buradan, son eğilimlere göre sorumluluk ve risklerin yalnız ülkemizde değil yurt dışında da yükleniciye aktarıldığı görülmektedir.

İncir (2003) yaptığı çalışmada inşaat firmalarımızın sistematik risk yönetimi anlayışına sahip olmadıklarını, risk analizi tekniklerini bilmediklerini, risk kavramını sadece uygulamada karşılaşılabilecek bir problem olarak algıladıklarını ve bu probleme karşı ek süre ile maliyet değerlerini ekleyerek teklif dosyası hazırladıklarını belirtmiştir. Veriler, inşaat sektöründe karşılaşılan risklerin süre, maliyet, verimlilik ve kalite üzerinde önemli etkisi olduğunu göstermiştir. Günümüzde inşaat sektörü için uygulanması gerekli olan risk yönetiminin inşaat firmalarımız tarafından hemen hemen hiç uygulanmadığı, hatta risk yönetimi konusuna oldukça yabancı kaldığı ve risk olarak görülen sorunlar karşısında uygulanan yaklaşımların bilimsellikten uzak olduğu sonucuna varılmıştır.

Tablo 1. ABD'deki inşaat riskleri değişimi tablosu

Sözleşme Riskleri	ASCE	
	1979	1995
İşgücü, malzeme ve ekipman temini	Yüklenici	Yüklenici
İşgücü uyumsuzlukları	Yüklenici	Yüklenici
İşgücü ve ekipman verimlilikleri	Yüklenici	Yüklenici
Alt yükleniciler ile ilgili koordinasyon	---	---
Kazalar/güvenlik önlemleri	Yüklenici	Yüklenici
Kaliteli üretim/kalite güvence	Yüklenici	Yüklenici
İş programlarının doğruluğu	---	---
Malzeme kusurları	Yüklenici	Yüklenici
Değişken saha koşulları	İşveren	İşveren
Olumsuz hava koşulları	---	---
Enflasyon	İki taraf	Yüklenici
Ödemelerde yaşanan gecikmeler	İşveren	Yüklenici
Grev	---	---
Onay ve gerekli izinler	İşveren	İşveren
İş miktarındaki değişiklikler	İşveren	Yüklenici
Tasarım değişiklikleri/kusurlu tasarım	İşveren	İşveren
Doğal afetler	İşveren	Belirsiz
Savaş/ayaklanma halleri	---	---
Metraj artışları	---	---
Saha ulaşımı	İşveren	İşveren
Üçüncü kişilerden kaynaklanan gecikmeler	İki taraf	Belirsiz
Uyumsuzlukların çözümündeki gecikmeler	İşveren	İki taraf
Araştırmalar, testler	---	---
Ekolojik zararlar	İşveren	---
Vergiler	İşveren	---
Yasal değişiklikler	İşveren	İşveren
Bürokratik gecikmeler	---	---
Tahmin edilemeyen maliyetler	---	---

2. Amaç ve Yöntem

Kamu yapım projelerinde, ihale risk analizlerinden yapım işleri sözleşme yönetimine kadar tüm çalışmalara esas teşkil eden YİGŞ çok iyi bilinmeli ve analiz edilmelidir. Bu çalışmada, YİGŞ’nde sorumluluk ve risklerin, işveren ile yüklenici arasında nasıl dağıldığı araştırılmıştır. Teklif ve ihale bedellerini, dolayısı ile yapının maliyetini direkt olarak etkileyen bu sorumluluk ve risklerin hangi konularda kimlerin üzerinde yoğunlaştığı incelenmiştir.

Bu amaca yönelik olarak YİGŞ üzerinde, hangi konulardaki sorumlulukların işveren ve yüklenici arasında nasıl paylaştırıldığı şematik olarak görülebilmesi için, Ek 1’de verilen “YİGŞ Sorumluluk Paylaşım Listesi” oluşturulmuştur. Açıklamalar kolonunda ek ifadeler,

şartların sağlanmaması yada gecikmeler olması halinde yapılacak uygulamalar belirtilmiştir. Her husustan sorumlu olacak olan, yalnızca işveren, yalnızca yüklenici yada bunların her ikisi olup her konudaki sorumluluk/risk paylaşım değeri, 1'in toplam sorumlu sayısına bölünmesi ile dağıtılmıştır. Örneğin iş yerinin yükleniciye tesliminin sorumlusu yüklenici olduğu için, bu konudaki ağırlığı $(1/1)=1$ alınmış; yükleniciye teslim edilmiş olan işyerlerinde değişiklik sorumluluğu hem işveren hem de yükleniciye ait olduğu için sorumluluk değerleri $(1/2)=0.5$ olarak alınmıştır.

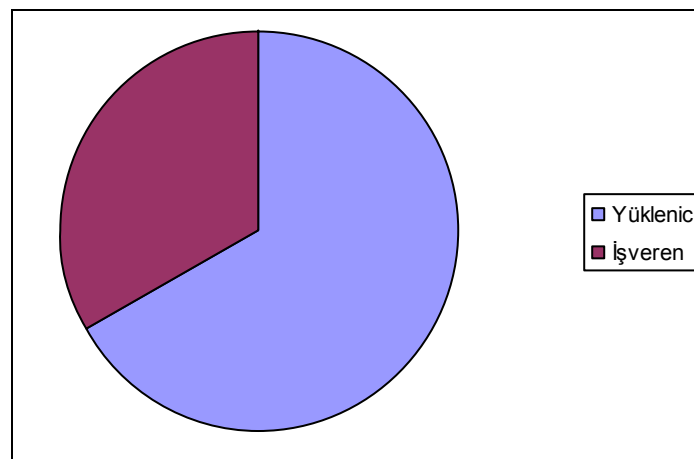
Ayrıca bu listede yer alan her husus için, nihai maliyetlere yapacağı etkiler göz önünde bulundurularak 0'dan 9'a kadar değerler arasından bir puanlandırmanın, 18 ayrı inşaat firmasına yaptırıldığı bir anket düzenlenmiştir. Her hususa farklı firmalarca verilen puanların ortalamaları alınarak, maddeler ve alt başlıklarının maliyete etkisi belirlenmiştir. Puan değerinin küçük olması, maliyetlere olan etkinin azlığını, büyük olması ise maliyetlere olan etkinin fazla olduğunu ifade etmektedir.

Bu işlemlerin ardından, her hususun risk değeri ile maliyete olan etki puanı çarpılarak, sözleşme genelinde işveren ve yüklenicinin sorumluluk ağırlığı belirlenmiştir. Buna ek olarak, yapılan puanlandırmaların büyükten küçüğe doğru sıralanması ile hangi konuların maliyete etkisini daha fazla, hangilerinin daha az olduğu belirlenmiş ve dolayısıyla hangi konulara daha çok önem verilmesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

3. Uygulama

Sorumluluk paylaşım oranları, puanlandırma ve sorumluluk ağırlığı hesaplamaları ile yüklenici ve işveren için toplam sorumluluk değerlerinin dağılımı Ek 1'de sunulmuştur.

542.32 puanlık toplam sorumluluk değerlerinin dağılımı yüklenici ve işveren için sırası ile 361.45 ve 180.88 değerlerini almış, bu değerler de bütünün sırası ile % 66.7 ve % 33.3'lük bölümlerine karşılık gelmiştir. Bu verilerin grafiksel ifadesi Şekil 1'de verilmiştir. Buradan yapılan tespit, YİĞŞ'de sorumluluk ve risklerin büyük kısmının yükleniciye aktarıldığı, işverenin ise daha düşük düzeyde riske maruz kaldığıdır.

Şekil 1. Sorumluluk/risk değerlerinin dağılımı

Her hususa verilen puanlar büyükten küçüğe sıralandığında ilk 15 önemli husus Tablo 2'deki gibi belirlenmiştir. Buradan, Madde 6.a.: işyerinin yükleniciye teslimi, Madde 12.b.: arazi ve zemin etütlerinin kesin projenin revize edilmesini gerektirdiği işler ile doğal afet sebebiyle ön veya kesin proje üzerinden ihale edilen işlerde uygulama projesinin hazırlanması veya hazırlatılması, Madde 30.a.: işin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmesi ve Madde 48.a.: yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi halinde işin feshi konularının maliyetleri etkileyen en önemli konular olarak değerlendirildiği görülmektedir.

Bu sıralama sonucunda, önemli sorumluluklar olan fakat maliyetlere doğrudan etkisi daha az görülen; Madde 35.a.: işe alınan her işçiye, personele ve teknik elemana, bunların adını ve soyadını, işe giriş tarihini, ücretini ve ücretin ödeneceği tarihi gösteren bir karne verilmesi, Madde 6.b.: kazık ve röperleri işin sonuna kadar korumak ve toprak işlerine ait eksen kazıklarını da, bu işler bittikten sonra boy kesite göre tekrar yerlerine çakmak, Madde 7.a.: iş başına getirilmiş olan malzeme, araç ve makinelerin yeni iş yerine taşınması giderleri ile eski iş yerinde (kurulmuş ise) şantiye bina ve tesislerin yeni iş yerine taşınma ve kurulma, Madde 28.g.: gerekli görülecek zamanlarda çekilecek, işin değişik aşamalarını gösterir üçer kopya fotoğraflarının filmleri ile birlikte giderleri, Madde 35.b.: yüklenici veya alt yükleniciler tarafından ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığının kontrol edilerek ücretleri ödenmeyen varsa yükleniciden ve alt yüklenicilerden istenecek bordrolara göre bu ücretlerin yüklenici hakedişinden ödenmesini sağlamak ifadeleri ise en sonda yer alan 5 husus olmuştur.

Tablo 2. Önem sırasına göre maliyete etkiyen konular

Madde No	İçerik	Ortalama Puan
6a	İşyerinin yükleniciye teslimi	8.28
12b	Arazi ve zemin etütlerinin kesin projenin revize edilmesini gerektirdiği işler ile doğal afet sebebiyle ön veya kesin proje üzerinden ihale edilen işlerde uygulama projesinin hazırlanması veya hazırlatılması	7.94
30a	İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmesi	7.61
48a	Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi halinde işin feshi	7.50
9b	İşyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile yapılan işin biten kısımları ile doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı (all risk) sigorta yaptırmak	7.33
12i	Nihai projelerin (as-built drawings) hazırlanıp orjinallerin idareye teslimi	7.22
13a	Sözleşme konusu işlerin uygulama projelerine uygun olarak yapılması	7.17
15b	Yüklenicinin, üstlenmiş olduğu işi bütünüyle projelerine, sözleşme ve	7.11

	şartnamelerine, fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapması	
18a	İş kısımları ve bitirme tarihleri ile yıllık ödeme miktarlarının da dikkate alındığı; iş kalemlerinin, iş gruplarının, aylık imalat ve iş miktarlarının, ihzaratı, yıllık ödenek dilimlerinin ve bunların aylara dağılımının gösterildiği ayrıntılı iş programlarının hazırlanarak onaylanmak üzere idareye teslim edilmesi	6.94
20b	İşin sözleşme süresi içinde bitirilmesi için, gerekli miktarda malzeme ve yeterli sayıda işçinin her an iş başında bulundurulması	6.78
27	Savaş, yurt içinde seferberlik, ayaklanma, iç savaş ve bunlara benzer olaylar veya bir nükleer yakıttan kaynaklanan radyasyonlar ve bunlar için alınan önlemler sonucunda meydana gelecek riskler gibi sigortalanması mümkün olmayan riskler ile idarenin işlerin tamamlanmış kısımlarını teslim alarak kullanmasından dolayı bu kısımlardan doğacak riskler	6.67
30b	İdarenin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi	6.61
40a	Hakedişlerin hazırlanması	6.44
40c	Kesin hesapların ve kesin hakediş raporunun hazırlanması ve gerekli ölçmelerin ve bunlarla ilgili diğer hizmetlerin yapılması için, yeterli sayıda işçi ve personelin bedelsiz olarak yapı denetim görevlisinin emrine verilmesi	6.17
48b	Yüklenicinin yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi halinde fesih	6.06

4. Sonuçlar ve Değerlendirme

Her hatanın yükleniciye ait olduğu fikrine dayandırılmış olan bir hukuki alt yapıda, devletin korunmasını esas alan bir yargı anlayışında ve hukuki yollara başvurmanın kara listeye alınma anlamına geldiği bir bürokraside, yüklenicinin herhangi bir hareket kabiliyeti kalmamaktadır [3]. Avrupa normlarında ortalama olarak sekiz yıl olan özel şirketlerin ömrü ülkemizde iki buçuk yıl olarak şekillenmekte, bu duruma mevcut mevzuatın da hatırı sayılır bir katkısı bulunmaktadır.

Borçlar Hukukunun temel ilkesi hak ve borçlarda eşitliktir. Yükleniciden taahhüdünü yerine getirmesi beklenirken, devletin de kendisine düşen sorumlulukları yerine getireceği ve getirmediği takdirde, olası zararın tazminine ve ticari had üzerinden faiz tahakkuk edilmesine yönelik tedbirlerin de ilgili kanunda ve sözleşmelerde yer alması gerekmektedir [3]. Oysa Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde, özellikle ödemelerin gecikmesi konusunda, ancak süre uzatımı verilebileceğinden bahsedilmektedir. Büyük yatırımlarla kurulmuş şantiyelerin, istihdam edilen personelin ve temin edilen makine ekipmanın atıl kalması yada boş bırakılması önemli maddi kayıplara sebebiyet vermektedir. Bu da yüklenicinin zarar hanesine yazılmaktadır.

Hukuk devletinin temel ilkelerinden birisi, yürütme ve idarenin sahip olduğu gücün, demokratik yasalarla dengelenmesidir. Hakların kullanılmasında olduğu gibi, borçların ifasında da aynı özenin gösterilmesi gerekir. Hiç kimse ve hiçbir kuruluş, borçlarını ödememe veya tediye şeklini akdi normların dışına çıkararak tek taraflı değiştirme yetkisine sahip değildir. Bu ilke, hiçbir ayrıma tabi tutulmaksızın resmi ve özel kuruluşlar için geçerli olmalıdır [3].

Kişileri belirli bir güvenceye alması beklenen hukuk kuralları, Türkiye uygulamasında, muhatapları yönünden başlı başına bir risk kaynağı haline gelmiştir. Özel

sektörü, devlete rağmen iş yapar durumdan kurtarmak ve varılacak iyi sonuçlara ancak iyi niyet perspektifi ve işbirliği ile ulaşılabileceğine inanmak gerekliliği bulunmaktadır.

Riskli görünen projelerde bile ısrarlı olmak, bunların nasıl üstlenilebileceğini araştırmak ve karşı koyma stratejilerini önceden belirlemek ise yüklenici kuruluşların üzerinde önemle durmaları gereken konuların arasındadır.

Kaynaklar

- [1] L.O. UĞUR, Kamu inşaat projelerinde işveren ile yüklenicinin risk sorumlulukları, İnşaat Dünyası Dergisi, s.140-144, Mayıs 2006.
- [2] F. İNCİR, İnşaat Sektöründe Risk Yönetimi ve Kaliteye Etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, 2003.
- [3] Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı; İnşaat, Müteahhitlik, Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri Özel İhtisas Komisyonu Raporu, 2001.

Ek 1. Yapı İşleri Genel Şartnamesi sorumluluk paylaşım oranları, puanlandırma ve toplam sorumluluk değerlerinin dağılımı

Madde Başlığı	Sorumluluk	Açıklama	Sorumluluk Paylaşım Oranları		Puanlama	Sorumluluk Ağırlığı	
			Yüklenici	İşveren		Yüklenici	İşveren
6. İş yerinin yükleniciye teslimi	İşyerinin yükleniciye teslimi			1	8.28	0.00	8.28
	Kazık ve röperleri işin sonuna kadar korumak ve toprak işlerine ait eksen kazıklarını da, bu işler bittikten sonra boy kesite göre tekrar yerlerine çakmak		1		1.87	1.87	0.00

	El konacak taşınmaz malların kamulaştırılmasına veya geçici işgaline ait harita, plan, cetveller ve diğer bütün işlemler			1	3.96	0.00	3.96
	Yükleniciye teslim edilmiş olan işyerlerinde değişiklik		0.5	0.5	3.05	1.53	1.53
7. Yüklenicinin kendi ihtiyacı için kullanacağı yerler	İş başına getirilmiş olan malzeme, araç ve makinelerin yeni iş yerine taşınması giderleri ile eski iş yerinde (kurulmuş ise) şantiye bina ve tesislerin yeni iş yerine taşınma ve kurulma		1		2.13	2.13	0.00
	Yükleniciye ait tesisler için kullanacağı yerlerin seçimi		0.5	0.5	4.32	2.16	2.16
8.Malzeme ocakları	Yüklenicinin kamuya ait arazi ve sahalardaki ocaklardan malzeme temin etmesinin istenildiği hallerde, Ocakların izin belgesinin (ruhsat) alınması			1	3.72	0.00	3.72
	Sahipli arazi ve sahalar içinde ocak açılması ve bu ocakların kullanılması giderleri		1		3.32	3.32	0.00
	Ocak yeri teslimi idare tarafından yapılmamış ocaklarda, yüklenici tarafından yapılacak çalışmalardan dolayı meydana gelebilecek her türlü hasar ve zararlar ile bunların bedelleri		1		4.56	4.56	0.00
9. İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması	İş ve işyerlerinin korunması		1		5.18	5.18	0.00
	İş yerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile yapılan işin biten kısımları ile doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı (all risk) sigorta yaptırmak		1		7.33	7.33	0.00
	İşin devamı sırasında işyerinde yapılacak çalışmalar nedeniyle, işçilerle çevre halkının kazaya uğramalarını, zarar görmelerini ve işlerde zarar ve hasar meydana gelmesini önleyici tedbirlerin alınması		1		5.33	5.33	0.00
	Üçüncü kişilerin kendilerine veya mallarına zarar verilmesi ihtimaline karşı mali mesuliyet sigortası yaptırmakla		1		4.62	4.62	0.00
	Teminat dışında kalan haller		1		4.04	4.04	0.00
	Meydana gelecek kazalar, bu kazaların sebep olacağı can ve mal kayıpları ve üçüncü kişilere verilecek her türlü zararlar		1		4.37	4.37	0.00
	Yüklenici veya alt yüklenicilerin sigorta kapsamı içinde veya dışında kalan hareket ve fiillerinden dolayı meydana gelecek bütün talep ve iddiaların karşılanması		1		4.66	4.66	0.00

	Güvenlik ve düzenin sağlanması		1		3.64	3.64	0.00	
	Yeterli güvenlik önleminin alınmaması sebebiyle doğabilecek hasar ve zararlar		1		3.56	3.56	0.00	
	İşyerinde kullanılan araç, gereç ve makinelerle patlayıcı maddelerin yol açabileceği kazalardan korunma usullerini ve tedbirlerini çalışanlara öğretmek		1		3.38	3.38	0.00	
10. İş yerinin temizlenmesi ve tesislerin kaldırılması	İşin sonunda işyerlerinin her türlü ihtarattan ve çalışma artıklarından çevreyle uyumlu olacak şekilde temizlenmesi		1		4.67	4.67	0.00	
	Yüklenici ihtiyaçları için yapılmış olan baraka, ambar, garaj, atölye vb. tesisler, işin sonunda sökülerek götürülmesi		1		3.07	3.07	0.00	
11. Anahtar teslimi götürü bedel işlerde uygulama projelerinin yükleniciye teslimi	Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde, uygulama projeleri, şartnameler ve diğer teknik belgelerin yükleniciye verilmesi			1	5.92	0.00	5.92	
12. Birim fiyatlı işlerde ön, kesin ve nihai projelerin hazırlanması ve teslimi	Birim fiyat esaslı sözleşmelerde, ön veya kesin projelerin, şartnameler ve diğer belgelerle birlikte yükleniciye verilmesi			1	5.73	0.00	5.73	
	Arazi ve zemin etütlerinin kesin projenin revize edilmesini gerektirdiği işler ile doğal afet sebebiyle ön veya kesin proje üzerinden ihale edilen işlerde uygulama projesinin hazırlanması veya hazırlanması			1	7.94	0.00	7.94	
	Yüklenicinin yapacağı uygulama projelerinin, hesaplar vb. sözleşme ve eklerinde belirtilen şartlara, idare tarafından kendisine verilen ön/kesin projelere, talimatlara, esaslara, fen ve sanat kurallarına uygun olarak iş programını aksatmayacak şekilde hazırlanması ve uygulamada gerekli görülecek tüm ölçüleri ve ayrıntıları kapsamaması			1	5.32	5.32	0.00	
	Uygulama projelerinin hazırlanması sırasında, farklı tercihlerin mümkün olması hallerinde, seçim yapılabilmesini sağlamak üzere bu tercihleri gösteren projelerin, hesapların ve diğer gerekli bilgi ve raporları hazırlayıp idareye verilmesi			1	4.47	4.47	0.00	
	Proje ve eklerinde hatalar ve eksikler tespit edildiği takdirde, düzeltilmesi			1	5.12	5.12	0.00	
	Yüklenici tarafından idareye verilen projeler ve ilgili raporların, verildikleri tarihten başlamak üzere bir aylık süre içinde onaylanması/düzeltilmesi	Bu konuda gecikme olursa yüklenici, iş süresinin bu gecikme süresi kadar uzatılması hususunda hak kazanmış olur.			1	4.83	0.00	4.83

	Yüklenicinin hazırladığı projelerin ve hesapların hata ve eksikleri ve bunların her türlü sonuçları		1		5.79	5.79	0.00	
	Yüklenici tarafından hazırlanan proje ve hesapların belirlenen tarihlerde idareye verilmemesinden, verilen proje ve hesapların hata ve eksiklerinden, idarece onaylanmadan geri verilmiş olmalarından kaynaklanan zaman kayıpları ve gecikmeler		1		6.02	6.02	0.00	
	Nihai projelerin (as-built drawings) hazırlanıp orijinalleri idareye teslimi		1		7.22	7.22	0.00	
13. Projelerin uygulanması	Sözleşme konusu işlerin uygulama projelerine uygun olarak yapılması		1		7.17	7.17	0.00	
	Projelerin zemine uygulanması sırasında meydana gelen hatalar ve bu hataların neden olduğu zararlar ve giderler	Bunun sonucu olarak meydana gelen hatalı işin bedeli de yükleniciye ödenmez.	1		6.00	6.00	0.00	
	Proje vb. teknik belgelerde her türlü değişikliği yapma			1	6.00	0.00	6.00	
	Proje değişikliklerinin ilk projeye göre hazırlanmış malzemenin terk edilmesini veya değiştirilmesini veya başka yerde kullanılmasını gerektirmesi halinde, bu yüzden doğacak fazla işçilik ve giderleri	Proje değişikliklerinin işin süresini etkileyecek nitelikte olması durumunda yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır.			1	3.94	0.00	3.94
	İdarenin veya yapı denetim görevlisinin yazılı bir tebliği olmaksızın yüklenicinin projelerde herhangi bir değişiklik yapması halinde sorumluluk	Yüklenici bu gibi değişiklikler nedeniyle bir hak iddiasında bulunamaz.		1		3.82	3.82	0.00
	Yüklenicinin, proje uygulaması konusunda kendisine yapılan tebligatın sözleşme hükümlerine aykırı olduğu veya fen ve sanat kurallarına uygun olmadığı görüşünde olması halinde, karşı görüşlerini idareye bildirmesi			1		4.13	4.13	0.00
14. Proje tesliminde gecikme olması	Birim fiyat sözleşmelerde, iş için gerekli olan projelerle diğer teknik belgelerin yükleniciye tesliminde gecikme olması	Yüklenici hiçbir itiraz öne süremez. Ancak bu gecikme, işin bir kısmının veya hepsinin zamanında bitirilmesini geciktirirse sözleşmedeki iş süresi, işin bir kısmı veya tamamı için gecikmeyi karşılayacak şekilde uzatılır.		1	5.88	0.00	5.88	
	Uygulanmak üzere yükleniciye verilen proje ve teknik belgelerde, yeni proje veya belge hazırlanmasını gerektirecek ve dolayısıyla zamana ihtiyaç gösterecek şekilde değişiklik yapılması			1	4.33	0.00	4.33	
15. İşlerin denetimi	Her türlü yapım işlerinin yönetilmesi ve gerçekleştirilmesi	Bu faaliyetler idare tarafından görevlendirilen yapı denetim görevlisinin denetimi altında yapılır		1	3.84	3.84	0.00	

	Yüklenicinin, üstlenmiş olduğu işi bütünüyle projelerine, sözleşme ve şartnamelerine, fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapması	Herhangi bir işin, yapı denetim görevlisinin denetimi altında yapılmış olması bu sorumluluğu ortadan kaldırmaz	1		7.11	7.11	0.00	
	İşin teknik sorumluluğu		1		5.44	5.44	0.00	
	Yüklenicinin iddia ve itirazlarına rağmen, idarenin işi kendi istediği gibi yaptırdığı durumdaki sorumluluk			1	4.97	0.00	4.97	
	Söz üzerine yapılmış işler ve işlemler hakkındaki sorumluluk		1		3.64	3.64	0.00	
	Yüklenici ile yapı denetim görevlisi arasındaki olası anlaşmazlıkların karara bağlanması			1	4.23	0.00	4.23	
16. Yapı denetim görevlisinin yetkileri	Her türlü malzemenin yapı denetim görevlisine gösterilip iş için elverişli olduğunu kabul ettirerek iş başına getirilmesi		1		4.58	4.58	0.00	
	Malzemenin uygunluğu konusunda istenen deneylerin yapılması/yaptırılması ve giderleri		1		4.02	4.02	0.00	
	Kabul edilen malzemeden mümkün olanların örneklerinin mühürlenerek işin geçici kabulüne kadar saklanması		0.5	0.5	3.65	1.83	1.83	
	İşyerine getirilen malzemenin uygun ve işe elverişli olmadığı anlaşıldığında bu malzemenin işyerinden kaldırıp uzaklaştırılması	Yapmadığı takdirde yapı denetim görevlisi bu malzemeyi, bütün zarar ve giderleri yükleniciye ait olmak üzere, işyeri çevresi dışına çıkarmaya yetkilidir.		1		3.00	3.00	0.00
	Kusurlu yapıldıkları anlaşılan iş kısımlarının yıktırılıp yükleniciye yeniden yaptırılması	Bu hususta bir gecikme olursa sorumluluğu yükleniciye aittir			1	5.63	0.00	5.63
17. Yapı denetim görevlisi için gerekli binaların yapımı	Yapı denetim görevlilerinin çalışmaları ve gerektiğinde yatıp kalkmaları için, uygun yerler, bina ve/veya barakalar hazırlanıp bedelsiz olarak idareye teslim edilmesi	Bina ve barakaların teslimi gecikirse bunlar için sözleşmede yazılı cezalar uygulanır. Bina ve barakalar ister bedeli karşılığında, ister bedelsiz olarak yapılmış olsun, işin bitiminde bunlar idarenin malı olur.	1		5.93	5.93	0.00	
18. İş programı	İş kısımları ve bitirme tarihleri ile yıllık ödeme miktarlarının da dikkate alındığı; iş kalemlerinin, iş gruplarının, aylık imalat ve iş miktarlarının, ihzaratı, yıllık ödenek dilimlerinin ve bunların aylara dağılımının gösterildiği ayrıntılı iş programlarının hazırlanarak onaylanmak üzere idareye teslim edilmesi	İdarece onaylanan bir süre uzatımı bulunduğu takdirde, yüklenici yeni süreye göre revize iş programı düzenleyerek idarenin onayına sunmak zorundadır.	1		6.94	6.94	0.00	
	İş programının olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişikliklerin yapılarak onaylanması			1	5.49	0.00	5.49	

19. Yüklenicinin iş başında bulunması	İşin devamı süresince, iş yerinde bulunulması		1		5.88	5.88	0.00
20. İşin yürütülmesi için gerekli personel ve araçlar	Gerekli makine, araç ve yardımcı tesislerin hazırlanması, her türlü malzemenin ve işçilerin temin edilmesi ve ihzaratla ilgili tedbirlerin alınması		1		5.63	5.63	0.00
	İşin sözleşme süresi içinde bitirilmesi için, gerekli miktarda malzeme ve yeterli sayıda işçinin her an iş başında bulundurulması		1		6.78	6.78	0.00
21. Alt yüklenicilerin çalıştırılması ve sorumlulukları	Onaylanan alt yükleniciler ile bunlar işe başlamadan önce sözleşme yapılması ve bir örneğininin idareye vermesi		1		4.79	4.79	0.00
	Alt yüklenicilerin yaptığı bütün işlerin sorumluluğu	İdare, alt yüklenicinin değiştirilmesini veya alt yükleniciler tarafından yapılmasını istemediği herhangi bir iş bölümünün bizzat yüklenici tarafından yapılmasını her zaman isteyebilir.	1		5.48	5.48	0.00
	İşin fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyan	İşe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olunacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de on beş yıl süreyle müteselsilen sorumludur	1		5.78	5.78	0.00
22. Sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi	Öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan işin aynı yükleniciye yaptırılması			1	5.23	0.00	5.23
	Sözleşme bedelinin % 80'inden daha düşük bedelle tamamlanacağı anlaşılan işlerde, işin bitirilmesi	Bu durumda yükleniciye, yapmış olduğu gerçek giderleri ve yüklenici kârına karşılık olarak, sözleşme bedelinin % 80'i ile sözleşme fiyatlarıyla yaptığı işin tutarı arasındaki bedel farkının % 5'i geçici kabul tarihindeki fiyatlar üzerinden ödenir.	1		5.86	5.86	0.00

26. Yüklenicinin bakım ve düzeltme sorumlulukları	Yapım işlerinin kusur ve eksiklerinden dolayı, idarece gerekli görülecek bütün onarım ve düzeltmeler ile sürekli bakım işlerinin yapılması	Yüklenici on gün içinde yükümlülüklerini yerine getirmeye fiilen başlamadığı veya başlayıp da belirlenen süre içinde teknik gereklerine göre işi bitirmediği takdirde idare, söz konusu onarım, düzeltme ve bakım işlerini, bütün giderleri yükleniciye ait olmak üzere yaptırabilir. İdare bu işler için yüklenicinin teminatından veya varsa diğer alacaklarından ödeme yapmaya yetkilidir	1		5.63	5.63	0.00
27. Yüklenicinin kusuru dışındaki hasar ve zararlar	Savaş, yurt içinde seferberlik, ayaklanma, iç savaş ve bunlara benzer olaylar veya bir nükleer yakıttan kaynaklanan radyasyonlar ve bunlar için alınan önlemler sonucunda meydana gelecek riskler gibi sigortalı olmayan riskler ile idarenin işlerin tamamlanmış kısımlarını teslim olarak kullanmasından dolayı bu kısımlardan doğacak riskler			1	6.67	0.00	6.67
28. Yükleniciye ait giderler	Gerek işin yönetimi, gerekse işte kullanılacak her türlü malzeme, araç, makine, taşıt vb. nin taşınmaları (teklif birim fiyatlarında yer alanlar bunun dışındadır), bunlar için gerekli depo, baraka, hangar, garaj vb. tesislerin yapılması, bunların korunmaları ve sigortaları ile ilgili giderler		1		6.00	6.00	0.00
	Gerekli görülen bütün hizmet yolları ile bunların üzerindeki geçici köprü ve geçitlerin yapım ve bakım giderleri ile kamuya açık yollarda iş süresince alınması gerekebilecek tedbirlerin giderleri		1		5.58	5.58	0.00
	Projelerin zemine uygulanması, röleve gibi işler ile yapı denetim görevlisi tarafından denetim amacıyla istenen her türlü ölçmeler için gerekli araç, malzeme ve personel giderleri		1		5.43	5.43	0.00
	Sözleşmede veya eklerinde belirtilen yükleme ve benzeri teknik deneylerin giderleri		1		3.83	3.83	0.00
	Kabul heyetlerinin gerekli gördüğü durumlarda, yüklenicinin yaptığı işlerle ilgili olarak güven sağlamak için yapılacak bütün yükleme deneylerinin giderleri		1		3.34	3.34	0.00

	Şantiye hizmetleri için gerekli enerji ve suyun (yapının bünyesine giren su ve enerji bunun dışındadır) sağlanması, taşınması ve dağıtılması için gerekli tesislerin yapılması ve bunlarla ilgili işletme giderleri		1		5.04	5.04	0.00
	Gerekli görülecek zamanlarda çekilecek, işin değişik aşamalarını gösterir üçer kopya fotoğraflarının filmleri ile birlikte giderleri		1		2.17	2.17	0.00
29. Ataşmanlar ve ilgili diğer defterler	Şantiye günlük defteri, röleve, ataşman defterleri ve bunlarla ilgili belgelerin tutulması	Yüklenici bu defterleri ve ilgili belgeleri imzalamak zorundadır ve imzalamış olmakla içindekileri ve yapılan hesapların doğruluğunu kabul etmiş olur.	0.5	0.5	5.44	2.72	2.72
30. İşin süresi ve sürenin uzatılması	İşin, sözleşmesinde belirlenen zamanda tamamlanıp geçici kabule hazır hale getirilmesi	Aksi halde gecikilen her takvim günü için sözleşmesinde öngörülen günlük gecikme cezası uygulanır.	1		7.61	7.61	0.00
	İdarenin sebep olduğu hallerden dolayı, işte sorumluluğu yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi	Böyle bir durumda işin niteliğine göre işin bir kısmına veya tamamına ait süre uzatılır.		1	6.61	0.00	6.61
	Zamanında yapılmayan yazılı bildirimler		1		5.32	5.32	0.00
31. Malzeme ocaklarının kullanma şartları ve ocak değişiklikleri	Sözleşme veya eklerinde, yapı malzemelerinin kamuya ait ocaklardan teminini öngördüğü hallerde, bu malzemelerin gösterilen ocaklardan sağlanması		1		3.36	3.36	0.00
	Ocakların değiştirilmesi zorunluluğunun doğması halinde, idarece gösterilen yeni ocaklardan malzeme temin edilmesi durumunda, sözleşmede aksine bir hüküm yoksa, taşıma uzaklığı vb. farkların giderilmesi		0.5	0.5	4.19	2.10	2.10
	Sözleşme veya eklerinde aksine bir hüküm yoksa sözleşmesinde belirlenen ocaklar için ocak açma giderleri		1		4.43	4.43	0.00
	Ocakların kullanılması sonucunda ocağın tekrar işletilmesi için uygun bir şekilde getirilmesi ve temizlenmesi		1		3.63	3.63	0.00
32. Mevcut yapıların yıkılması	İşyerlerinde yıkılması gereken ve yükleniciye yıktırılan mevcut yapılardan çıkacak malzemenin, dikkatle ayıklanması ve gösterilecek yerlere istif edilmesi	Bu yıkımlar için birim fiyat teklif cetvelinde yazılı bedeller ödenir	1		3.26	3.26	0.00
33. Kazı ve yıkımlarda bulunan değerli eşya	Devlete ait yerlerde yapılan kazılarda çıkacak kültür değerleri, değerli eşya ve sanat eserlerini çıkarmak için gerektiği takdirde yüklenicinin yapacağı giderler			1	3.44	0.00	3.44

	Bu gibi eşya ve sanat eserlerinin meydana çıkmasında, derhal bilgi vermek ve ilgili memurlar gelip teslim alınca kadar bunları saklayıp korumak	Aksi takdirde kanunlarda belirtilen ceza hükümleri uygulanır	1		3.52	3.52	0.00
35. Çalışanların hakları ve çalışma şartları	İşe alınan her işçiye, personele ve teknik elemana, bunların adını ve soyadını, işe giriş tarihini, ücretini ve ücretin ödeneceği tarihi gösteren bir kame verilmesi		1		1.45	1.45	0.00
	Yüklenici veya alt yükleniciler tarafından ücretleri ödenmeyenlerin bulunup bulunmadığının kontrol edilerek ücretleri ödenmeyen varsa yükleniciden ve alt yüklenicilerden istenecek bordrolara göre bu ücretlerin yüklenici hakedişinden ödenmesini sağlamak			1	2.54	0.00	2.54
	Alt yüklenicilerin elemanların tamamının ücretlerinin ödenmesi		1		4.29	4.29	0.00
	Her türlü sağlık önlemlerini almak ve çalışanların buldukları şartlara göre sağlıklı bir şekilde yiyip içmelerini yatıp kalkmalarını ve yıkanmalarını, hastalıklardan korunmalarını sağlamak, hastalık veya bir kaza halinde tedavilerini karşılamak		1		5.34	5.34	0.00
37. Çalışanların kazaya uğramaları	İşçi ve personelden kazaya uğrayanların tedavilerine ilişkin giderlerle kendilerine ödenecek tazminatlar ve iş başında veya iş yüzünden ölenlerin defin giderleri ile ailelerine ödenecek tazminatlar		1		5.72	5.72	0.00
38. Çalışanların yiyeceği ve içeceği	İşçi ve personelin, özellikle şehir ve kasabalardan uzak yerlerde, yiyeceğini ve içeceğini sağlamak üzere gereken bütün tedbirleri almak		1		4.52	4.52	0.00
40. Geçici hakediş raporları	Hakedişlerin hazırlanması		0,5	0,5	6,44	3,22	3,22
	Yüklenici başvurmadığı takdirde, en çok üç ay içinde, tek taraflı olarak hakediş düzenleyebilme			1	5,06	0,00	5,06
	Kesin hesapların ve kesin hakediş raporunun hazırlanması ve gerekli ölçmelerin ve bunlarla ilgili diğer hizmetlerin yapılması için, yeterli sayıda işçi ve personelin bedelsiz olarak yapı denetim görevlisinin emrine verilmesi		1		6,17	6,17	0,00
41. Kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi	Kesin metraj ve hesaplarının yapıldığı sürece hesapların yapıldığı yerde bulunmak zorunluluğu	Aksi halde, yapı denetim görevlisi hesapları tek taraflı olarak hazırlar ve geçici kabul tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde idareye teslim eder.	1		5.95	5.95	0.00

	Kesin hesaplara itiraz olması halinde aynı inceleme süresi içinde idareye yazılı olarak bildirmek	Böyle yapmadığı takdirde kesin hesapla ilgili bütün belgeler kayıtsız kabul edilmiş sayılır ve bundan sonra bu hususta yapılacak herhangi bir itiraz dikkate alınmaz.	1		5.32	5.32	0.00
	Alınan kesin hesapların, teslim tarihinden başlamak üzere en çok altı ay içinde incelenip onaylanması	Aksi halde yüklenici, varsa itirazlarında haklı sayılacağı gibi, işin kesin kabulü yapılmış olmak şartı ile, kesin hakediş raporunun düzenlenmesini de isteyebilir.		1	5.88	0.00	5.88
42. Geçici kabul	Sözleşme konusu iş tamamlandığında, idareye dilekçe yada faksla geçici kabul isteğinde bulunulması		1		5.63	5.63	0.00
	Kabul komisyonunun tespit ettiği eksikliklerin belirlenen sürede giderilmesi	Bu sürenin bitiminden sonra eksikliklerin giderilmesine kadar geçecek her gün için, günlük ceza uygulanır ve geçici kabul tarihi kusur ve eksikliklerin giderilmesi tarihine ertelenir.	1		5.58	5.58	0.00
44. Teminat süresindeki bakım ve giderler	İşlerin, teminat süresi içindeki bakımının yapılması, tümünün iyi bir şekilde korunması ve çıkabilecek kusur ve aksaklıkların giderilmesi		1		4.77	4.77	0.00
	Bitirilmiş yapıların idare tarafından kullanılma ve işletilmesinden kaynaklanan veya yüklenicinin kusurları dışındaki hallerin gerektiği onarımlar			1	4.23	0.00	4.23
	Kullanma ve işletme sonucu olmaksızın ortaya çıkan kusur ve aksaklıkların giderilmesi ve teminat süresince işlerin bakım giderleri			1	4.63	4.63	0.00
45. Kesin kabul	Kesin kabul için belirlenen tarihte, kesin kabul komisyonu oluşturularak geçici kabuldeki esas ve usullerle kesin kabul yapılması	Bu işlemler yüklenicinin yazılı müracaatı üzerine yapılır		1	4.10	0.00	4.10
46. Kesin teminatın iadesine ait şartlar	Kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların yükleniciye iade edilmesi	Yüklenici tarafından Sosyal Sigortalar Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından sonra		1	5.89	0.00	5.89
48. Sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları	Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi halinde işin feshi			1	5.88	0.00	5.88
	Yüklenicinin yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi halinde fesih			1	6.06	0.00	6.06

	Yüklenicinin, ihale sürecinde Kamu İhale Kanununa göre yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu sözleşme yapıldıktan sonra tespit edilmesi halinde fesih			1	5.44	0.00	5.44
	Sözleşmenin feshi nedeniyle idarenin uğradığı zarar ve ziyanın tazmin edilmesi			1	5.39	5.39	0.00
	İşin durmaması için, yüklenicinin tesisleri, malzeme ocakları, ihzaratı, araç ve makinelerinden gerekli gördüklerine el koyma yetkisi			1	5.94	0.00	5.94
	Borçlar Kanunu hükümleri çerçevesinde karşılıklı anlaşarak sözleşme tasfiyesi		0.5	0.5	4.54	2.27	2.27
	Sözleşmenin feshedilmesi halinde kesin hesabın yapılabilmesi için Durum Tespit Tutanağı tutulması	Yüklenici bu hususları yerine getirmediği takdirde idare, bu belirli işleri yüklenici hesabına yapar veya yaptırır		1	4.63	4.63	0.00
	Sözleşmenin feshedilmesinden veya tasfiyesinden sonra hesap kesme hakedişi yapılması	Yüklenici gelmediği veya yetkili bir vekil göndermediği takdirde, idare bu hakedişi tek taraflı olarak yapar ve yüklenicinin bu hususta hiç bir itiraz hakkı olamaz.	0.5	0.5	5.20	2.60	2.60
49. Sözleşmenin feshi halinde yüklenicinin mallarının satın alınması	Sözleşmenin feshedilmesi halinde yüklenicinin iş yerindeki tesislerin ve bunlarla ilgili tesisatın hiçbirini bozup yerinden kaldırmak ve işyerinde bulunan ihzarat ve diğer malzeme, araç ve makinelerinden herhangi birini başka yere götürmek veya herhangi bir şekilde başkasına devretmek veyahut işyerinde değişiklik yapmak hakkı	Yüklenicinin bu hususlarda herhangi bir fiilini önlemek için idare, gerekli gördüğü takdirde işyerine el koyarak yüklenicinin teşkilatını işbaşından uzaklaştırabilir.		1	4.29	0.00	4.29
52. Anlaşmazlıkların çözümü	Yapı denetim görevlisi ile yüklenici arasında çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümü	Yüklenici, verilen karara razı olmadığı takdirde, yüklenici anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin sözleşme hükümlerine göre hareket etmekte serbesttir.		1	4.35	0.00	4.35
				TOPLAM	542.32	361.45	180.88